

Akt oversigt:

Fra Distriktsforeningen Himmerland, vedr. Sagsnr. 2025 - 5593: Høringssvar ang. udkast til lovforslag vedr. bedre understøttelse af MR vedligeholdelse af middelalderkirker. (514184)

- Sagsnr. 2025 - 5593 Høringssvar ang. udkast til lovforslag vedr. bedre understøttelse af MR vedligeholdelse af middelalderkirker.
- Sagsnr. 2025-5593, høringssvar ang. udkast til lovforslag om vedligeholdelse af middelalderkirker

Fra Foreningen for Kirkegårdskultur , vedr. 2025-5593 Høringssvar ang. Udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om ligningsbehov (512640)

- mrk sagsnummer 2025-5593 Høringssvar ang. Udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov (Akt nr.484330)
- Høringssvar ang. udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådets vedligeholdelse af middelalderkirke - fra foreningen for kirkegårdskultur

Fra Landsforeningen af Menighedsråd, vedr. Høringssvar vedr. sagsnummer 2025-5593 (512764)

- Høringssvar vedr. sagsnummer 2025-5593
- Høringssvar Landsforeningen af Menighedsråd - Middelalderkirker og budgetproces

Fra Grundtvigsk Forum, vedr. høringssvar vedr. sagsnr. 2025-5593 (514047)

- Grundtvigsk Forums høringssvar vedr. sagsnr. 2025-5593
- Grundtvigsk Forum_Høringssvar sagsnr. 2025-5593

Fra Danmarks Provsteforening, vedr. Høringssvar sagsnr. 2025- 5593 (513726)

- Høringssvar vedr. sagsnr. 2025- 5593 fra Danmarks Provsteforening

Fra Foreningen af Provstisekretærer, vedr. høringssvar til BLKM's sagsnr. 2025-5593 (513761)

- Aktdokument
- Provstisekretærforeningens Høringssvar til BLKM sagsnr. 2025-5593

Brevdato	24-08-2025
Afsender	Ole Bressendorf (Provstiudvalgsmedlem, Hadsund Provstiudvalg)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Distriktsforeningen Himmerland, vedr. Sagsnr. 2025 - 5593: Høringssvar ang. udkast til lovforslag vedr. bedre understøttelse af MR vedligeholdelse af middelalderkirker.
Aktnummer	104
Identifikationsnummer	514184
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Sagsnr. 2025 - 5593 Høringssvar ang. udkast til lovforslag vedr. bedre understøttelse af MR vedligeholdelse af middelalderkirker. Sagsnr. 2025-5593, høringssvar ang. udkast til lovforslag om vedligeholdelse af middelalderkirker
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Ole Bressendorf (ole-bressendorf@hotmail.com), Landsforeningen af menighedsråd (kontor@menighedsraad.dk)
Fra: Ole Bressendorf (ole-bressendorf@hotmail.com)
Titel: Sagsnr. 2025 - 5593: Høringssvar ang. udkast til lovforslag vedr. bedre understøttelse af MR vedligeholdelse af middelalderkirker.
Sendt: 24-08-2025 13:02
Bilag: Sagsnr. 2025-5593, høringssvar ang. udkast til lovforslag om vedligeholdelse af middelalderkirker.pdf;

Du får ikke ofte mails fra ole-bressendorf@hotmail.com. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

På vegne af Distriktsforeningen Himmerland fremsendes vedhæftet høringssvar til ovennævnte sagsnr. 2025 - 5593.

Med venlig hilsen
Distriktsforeningen Himmerland

Ole Bressendorf
Formand for bestyrelsen

km@km.dk sagsnr. 2025 – 5593

**Høring angående udkast til lovforslag om vedligeholdelse af middelalderkirker og
orientering om midlertidigt ligningsbehov.**

Høringssvar udarbejdet af Distriktsforeningen Himmerland (i det følgende DFH).

Landsforeningen af Menighedsr ds lokalafdeling dækkende

Aalborg vestre provsti, Aalborg  stre provsti, Hadsund provsti, Rebild provsti.

Hadsund den 22. august 2025

Distriktsforeningen Himmerland ser meget positivt på det udvalgsarbejde, som ministeren har igangsat, og i den forbindelse vil vi gerne takke udvalget for det store arbejde, som det har lagt i udarbejdelsen af de fremlagte forslag.

Understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker:

- DFH finder forslaget godt og i tråd med de tanker, der på et utal af m der gennem de sidste par år er afholdt om dette emne. DFH er dog af den opfattelse, at forslaget dels hvad angår antallet af kirker (forslaget siger 5 kirker) ikke er vidtgående nok og ej heller hvad angår det beløb, der foreslås afsat (forslaget siger 7 mio. kr. fra 2028 og frem). Med det store antal middelalderkirker, der findes i Danmark, og den demografiske forskydning, der på landsplan finder sted fra vest til  st og regionalt fra landsbyer til de s rre byer, så finder DFH det helt utilstrækkeligt med kun 5 landsbykirker. Middelalderkirker har et stort vedligeholdelsesbehov, s  7 mio. kr. rækker ikke lagt set over en længere årrække, og det selv ved kun 5 kirker. Forslaget bør derfor ændres til dels at omfatte et noget s rre antal kirker, og dels skal der afsættes et væsentligt s rre beløb, der bør svare til det åremål, man forventer beløbet skal kunne dække, og ikke kun nævne ”fra 2028 og frem”.
- DFH er også betænkelig ved den finansieringsform, som forslaget lægger op til, idet den foreslåede forhøjelse af landskirkeskatten skal modsvares af en tilsvarende besparelse på – i sidste ende – kirkekassernes tildelte midler, hvilket vil gå ud over kirkelivet i sognene.
Alene pga. administrationsudgifterne er det tvivlsomt, om den nye f llesfundsinstitution kan vedligeholde kirkerne billigere end sognene selv kan, så det vil alt andet lige betyde, at sognene set over  t kommer til at afholde s rre omkostninger til vedligeholdelse af middelalderkirkerne end i den nuværende situation.

Da forslaget med f llesfundsinstitutionen ”blot” er en ny form for udligning inden for rammerne af det samme totalbeløb, så ville en øget udligning inden for den nuværende model, men med en individuel tildeling til de – ud fra det nuværende forslag – 5 kirker,

være en både mindre administrativ tung og en langt billigere måde at tilføre midler til vedligeholdelse af de omtalte middelalderkirker på.

Eventuelle spørgsmål vedr. ovenstående høringssvar kan rettes til Distriktsforeningen Himmerlands formand via nedenstående kontaktinformation.

Med venlig hilsen
Distriktsforeningen Himmerland

Ole Bressendorf
Formand for bestyrelsen

E-mail: ole-bressendorf@hotmail.com

Mobil: 40 94 28 14

Brevdato	19-08-2025
Afsender	Elof Westergaard (Biskop, Ribe Stift)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Foreningen for Kirkegårdskultur , vedr. 2025-5593 Høringssvar ang. Udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om ligningsbehov
Aktnummer	26
Identifikationsnummer	512640
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	mrk sagsnummer 2025-5593 Høringssvar ang. Udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov (Akt nr.484330) Høringsvar ang. udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådets vedligholdelse af middelalderkirke - fra foreningen for kirkegårdskultur
Dokumenter uden PDF- version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: mf@mflandskab.dk (mf@mflandskab.dk), Lea Christensen (leder@thistedkirkegaard.dk)
Fra: Elof Westergaard (EVE@KM.DK)
Titel: mrk sagsnummer 2025-5593 Høringssvar ang. Udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov (Akt nr.:484330)
Sendt: 19-08-2025 09:03
Bilag: Høringssvar ang. udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådets vedligeholdelse af middelalderkirke - fra foreningen for kirkegårdskultur.pdf;

[Høringssvar ang. udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådets vedligeholdelse af middelalderkirke - fra foreningen for kirkegårdskultur.pdf](#)

Høringssvar ang. Udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov (Akt nr.:484330) – vedr. sagsnummer 2025-5593

Med venlig hilsen
Formand for Foreningen for Kirkegårdskultur
Elof Westergaard
Biskop over Ribe Stift

d.19.08.2025

Høringssvar ang. Udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov (Akt nr.:484330)

Foreningen for Kirkegårdskultur har medlemmer fra hele landet, og vores årsmøder afholdes på skift i de forskellige stifter. Det giver os både et solidt overblik over det fælles præg i den danske kirkegårdskultur og et skarpt indblik i de regionale forskelle – herunder de økonomiske forskelle, som de seneste års udvikling har forstærket.

Vi hilser det velkomment, at der ses på, hvordan man bedst kan understøtte menighedsråd og kirkegårdsbestyrelser i at bevare og udvikle de danske kirkegårde.

Derimod finder vi ikke, at den foreslåede enhed til overtagelse af kirker, der tages ud af brug – herunder også kirkegårde – er en god løsning. Vi kan ikke anbefale oprettelsen af en sådan enhed. Selv om forslaget beskriver en længere proces for at tage en kirke og kirkegård ud af brug og overdrage den til enheden, er det vigtigt at understrege, at lukning af en kirkegård tager mange årtier og hensynet til de pårørende bør vægtes, og gør det muligvis endnu længere.

Hvis en kirke og kirkegård bliver lagt ind i enheden, skal man være opmærksom på, at den bliver taget ud af sin landskabelige og bymæssige kontekst og dets stedlige kulturmiljø. Ved at ”nøglen til kirken og kirkegårdslågen er deponeret et sted langt væk”, mister stedet sin forankring.

En af grundene til, at vi ikke kan anbefale oprettelsen af en sådan enhed, er manglende løbende tilsyn med aktive og bevaringsværdige gravsteder og kirkegårdens øvrige kulturelementer.

En mere hensigtsmæssig og økonomisk ansvarlig løsning ville være at placere ansvaret hos provstiet eller stiftsøvrigheden, som har det fornødne lokalkendskab og adgang til relevante konsulenter, der kan bistå med opgaven. Her kan man tilpasse driften af kirkegården frem for at lukke den, f.eks. ved at drive den mere ekstensivt og samtidig muliggøre fortsat brug.

Oprettelsen af en ny central enhed for kirker og kirkegårde – samt vejledningsfunktion for landets øvrige middelalderlige kirker og måske også kirkegårde – vil efter vores vurdering skabe mere bureaukrati end hjælp. Den vil desuden skabe uklarhed om stiftsøvrighedens kompetencer og ligeledes uklarhed mellem enhedens konsulenter og de konsulenter, som stiftsøvrigheden allerede inddrager.

Vi kan derfor kun advare imod oprettelsen af en sådan enhed, som både skaber mere forvirring og afstand.

Foreningen for Kirkegårdskultur

c/o Lea Christensen, Møllevej 69, DK-7700 Thisted

Tlf. +45 23719722 - www.kirkegaardskultur.dk - post@kirkegaardskultur.dk

[Type text]
[Type text]

[Type text]
[Type text]

[Type text]
[Type text]

Med venlig hilsen

Foreningen for Kirkegårdskultur

Biskop Elob Westergaard og landskabsarkitekt Mette Fauerskov

Stenhuggermester Filip Møller og landskabsarkitekt Anne Vium Skaarup

Kirkegårdsvejleder Stine Helweg og historiker og forfatter Klaus Bertelsen

Museumsinspektør Claus Rohden Melin og kirkegårdsleder Dennis Georg Næser

Menighedsrådsmedlem Hans-Henrik Nielsen og kirkegårdsleder Lea Christensen

Foreningen for Kirkegårdskultur

c/o Lea Christensen, Møllevej 69, DK-7700 Thisted

Tlf. +45 23719722 - www.kirkegaardskultur.dk - post@kirkegaardskultur.dk

Brevdato	19-08-2025
Afsender	Flemming Vium Nielsen (FVN@menighedsraad.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Landsforeningen af Menighedsråd, vedr. Høringssvar vedr. sagsnummer 2025-5593
Aktnummer	28
Identifikationsnummer	512764
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar vedr. sagsnummer 2025-5593 Høringssvar Landsforeningen af Menighedsråd - Middelalderkirker og budgetproces
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: ap@menighedsraad.dk (ap@menighedsraad.dk), Torben Vesterager Lauridsen (tv@menighedsraad.dk), Signe Bækgaard Hansen (SBH@menighedsraad.dk)
Fra: Flemming Vium Nielsen (FVN@menighedsraad.dk)
Titel: Høringssvar vedr. sagsnummer 2025-5593
Sendt: 19-08-2025 13:23
Bilag: Høringssvar Landsforeningen af Menighedsråd - Middelalderkirker og budgetproces.pdf;

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

Vedlagt følger høringssvar fra Landsforeningen af Menighedsråd om udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov, sagsnummer 2025-5593.

Med venlig hilsen

Flemming Vium Nielsen
Politisk seniorkonsulent

Damvej 17-19, 8471 Sabro
Tlf. 8732 2133
Mob. 6122 6782

LANDSFORENINGEN
AF MENIGHEDSRÅD

Landsforeningen af Menighedsråd
Damvej 17-19
8471 Sabro

Tlf.: 8732 2133
CVR: 1393 7516
www.menighedsraad.dk
kontor@menighedsraad.dk

By-, Land- og Kirkeministeriet
km@km.dk
Sagsnr. 2025-5593

19. august 2025

Høring over udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov

Landsforeningen af Menighedsråd har deltaget aktivt i arbejdet i Udvalget om bæredygtig finansiering af folkekirkens fællesopgaver (UBFFF). En række af temaerne i udvalgsarbejdet har Landsforeningens bestyrelse arbejdet med i en årrække forud for udvalgsarbejdet.

Behovet for, at folkekirken kan løse og finansiere fælles opgaver til gavn for sogne og provstier og for folkekirken og dens medlemmer som helhed, er stigende. Landsforeningen har de senere år støttet fælles investeringer i grøn omstilling, forbedring af arbejdsmiljøet i folkekirken mv. Også velfungerende uddannelser, it, kommunikation og andre fællesfunktioner er afgørende for den lokale folkekirke.

Landsforeningen støtter derfor op om de samlede anbefalinger fra Udvalget om bæredygtig finansiering af folkekirkens fællesopgaver, herunder:

- Forhøjelse af landskirkeskatten til nødvendige fællesopgaver
- En let forøgelse og fokusering af udligningsordningen
- Strategisk prioritering af de samlede præsteårsværk

De fleste af udvalgets forslag forventes gennemført uden ny lovgivning.

Enhed for middelalderkirker

Landsforeningen støtter udvalgets forslag om en ny enhed for folkekirkens middelalderkirker, som får to hovedopgaver:

- Mulighed for at kunne overtage det fulde ansvar for et mindre antal middelalderkirker, som et menighedsråd ønsker taget helt ud af sognekirkelig brug
- Yde generel rådgivning, indsamle viden og gennemføre analyser af økonomi og bygningsfaglighed og varetage dialog med statslige og andre centrale aktører

Den førstnævnte opgave kræver lovændring.

Landsforeningen sætter pris på, at udvalgsarbejdet har ført til dette forslag. Det er et konkret eksempel på et felt, hvor folkekirken har behov for at opbygge mere viden og tilvejebringe fælles løsninger til gavn for sogne og provstier.

Folkekirken varetager med stolthed den rige kulturarv, som middelalderkirkerne udgør. Anvendelsen af kirkerne forandrer sig imidlertid i disse årtier. Særligt i de tyndt befolkede områder, hvor også

økonomien er udfordret, prioriterer menighedsrådene i stadig højere grad, hvilke kirkebygninger der anvendes til hvilke formål. For at kunne bevare den samlede kulturarv, er der behov for at kunne reducere udgifterne til vedligeholdelsen af kirkebygninger, som bruges mindre, men naturligvis skal bevares. Med den foreslåede organisering vil enheden kunne styrke menighedsrådenes, provstiudvalgenes og stifternes arbejde på området og varetage folkekirkens dialog med centrale aktører som kgl. bygningsinspektører og Nationalmuseet.

Landsforeningen støtter, at enheden som en allersidste udvej i enkelte økonomisk pressede områder, hvor behovet for kirkebygningen ikke længere findes, vil kunne overtage ansvaret for vedligeholdelsen af enkelte kirker.

Behov for ændring af udkastet til lovforslag vedr. middelalderkirker

Det er afgørende for Landsforeningen, at enhedens to hovedopgaver fremstår tydelige og ligeværdige i lovtæksten ligesom i udvalgets rapport. Den ene opgave forudsætter den anden og omvendt. Det er ikke tilstrækkeligt, at rådgivnings- og udviklingsopgaven alene fremgår af lovbemærkningerne.

Det foreslås, at den foreslåede nye § 8 a i lov om folkekirkens bygninger og kirkegårde udvides med et nyt stk. 2 om enhedens rådgivende og udviklende funktion. Et tekstudkast fremgår af nedenstående bilag.

Budgetproces med henblik på at holde kirkeskatten i ro

Det er afgørende, at kirkeskatten fortsat fastsættes lokalt, hvor provstiudvalgene rådfører sig med menighedsrådene. I tidens løb og under skiftende konjunkturer er denne opgave løst med dygtighed og stor ansvarlighed overfor folkekirkens medlemmer.

Landsforeningen forventer på ingen måde, at folkekirken ikke vil kunne håndtere de øgede udgifter til det fælles og samtidig holde kirkeskatten i ro. Hvis råderummet for fællesfonden øges fuldt ud med de i rapporten anførte 20 mio. kr., svarer det til i gennemsnit 200.000 kr. pr. provsti. Det er indenfor den normale opgave med budgetlægningen i provstierne.

Landsforeningen tager til efterretning, at der er et stærkt politisk ønske om at overvåge den samlede kirkeskat årligt og etablere mulighed for en korrigerende proces. Foreningen har ingen bemærkninger til den foreslåede udmøntning, som vil give bemyndigelse til, at kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om orientering af stiftets biskop om provstiudvalgenes foreløbige ligningsbehov.

Landsforeningen af Menighedsråd skal ikke undlade at bemærke, at menighedsrådene har været udfordret af, at denne høring er sket hen over sommerferien.

Med venlig hilsen

Anton Pihl
Formand

Bilag:

Tekstudkast til et nyt stk. 2 i forslag til ny § 8 a i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og redaktionel tilpasning af stk. 3:

Efter § 8 indsættes før overskriften før § 9:

»§ 8 a. Kirkeministeren kan oprette en enhed for folkekirkens middelalderkirker. Enheden kan efter beslutning af kirkeministeren på baggrund af en ansøgning fra menighedsrådet overtage bestyrelsen af en kirke, dens inventar og kirkegård med henblik på, at kirken tages ud af brug som sognekirke.

Stk. 2. En sådan enhed skal yde rådgivning af folkekirken og varetage dialog med relevante myndigheder m.v. i relation til folkekirkens middelalderkirker i øvrigt. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om enhedens virksomhed og ledelse.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter kriterier for overtagelse af en kirke, dens inventar og kirkegård. Kirkeministeren fastsætter endvidere regler om vedligeholdelse og istandsættelse af kirken, dens inventar og udsmykning, regler om brug og salg af kirkebygningen samt regler om vedligeholdelse og salg af kirkegården.«

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Sofia Spacciante (ss@grundtvigskforum.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Grundtvigsk Forum, vedr. høringssvar vedr. sagsnr. 2025-5593
Aktnummer	72
Identifikationsnummer	514047
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Grundtvigsk Forums høringssvar vedr. sagsnr. 2025-5593 Grundtvigsk Forum_Høringssvar sagsnr. 2025-5593
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Kirsten Margrethe Andersen (KMAN (kman@ucsyd.dk), Ulla Bidstrup (UMB@KM.DK)
Fra: Sofia Spacciante (ss@grundtvigskforum.dk)
Titel: Grundtvigsk Forums høringssvar vedr. sagsnr. 2025-5593
Sendt: 22-08-2025 15:38
Bilag: Grundtvigsk Forum_Høringssvar sagsnr. 2025-5593.pdf;

Du får ikke ofte mails fra ss@grundtvigskforum.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Til Kirkeministeriet,

Hermed fremsendes høringssvar på vegne af foreningen Grundtvigsk Forum i forbindelse med oprettelsen af ny enhed for folkekirkens middelalderkirker jf. udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov: **Sagsnr. 2025-5593**.

De bedste hilsner

Sofia Spacciante

Engagementskoordinator

Grundtvigsk Forum

Vartov – Farvergade 27

1463 København K

3125 5081

ss@grundtvigskforum.dk

Grundtvigskforum.dk

Til By-, Land- og Kirkeministeriet
km@km.dk

Sagsnr. 2025 - 5593

Vartov, 22. august 2025

Grundtvigsk Forums høringssvar

I forbindelse med oprettelsen af ny enhed for folkekirkens middelalderkirker jf. udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov

Grundtvigsk Forum (stiftet 1898) er en forening bestående af enkeltmedlemmer og kredse ud over hele landet med hovedsæde på Vartov, Farvergade 27, København. Foreningens formål er at udbrede kendskab til Grundtvigs tanker om kristendom og menneskeliv gennem oplysningsvirksomhed om folkelige og kirkelige spørgsmål, styrke samhørigheden mellem kirke og folk i Danmark, at sikre frihed og gode vilkår for evangeliets forkyndelse og at fremme et forpligtende folkeligt fællesskab.

Trods forståelse for, at man med lovforslaget forsøger at befri menighedsråd med få ressourcer for komplicerede krav om vedligehold af lokal middelalderkirke, eller fordi der ikke er et eksisterende menighedsråd, vil vi påpege, at man med sådan en enhed vil svække den lokale veneration for den kirke, som beboerne har andel i uanset deres kirkelig tilknytning i øvrigt, og at det i sidste ende kan være med til at svække det lokale kirkelige engagement.

Vi vil derimod gerne pege på, at man i stedet styrker og fremmer det nu velfungerende balance i samarbejde mellem den lokale kirkes menighedsråd, stiftsøvrigheden og de nationale konsulenter. Ved dannelse af den nye enhed vil disse hverv blive mere svækkede og uklare og i sidste ende unyttige.

Vi foreslår derfor, at man udvider den eksisterende struktur, hvilket sandsynligvis vil holde udgifterne nede i forhold til den foreslåede enhed. Og at man, når der er tale om nedlagte menighedsråd, kan støtte en lokal funderet gruppe, der står for kontakten med stiftet og de nationale konsulenter. Og hvor man som menighedsråd kan bede et styrket stift om støtte i den meget store, men også ærefulde opgave; at vedligeholde kulturarven, som altid også vil bære historien om kirkens betydning for den enkelte i sognet i sig.

På vegne af Grundtvigsk Forum,

Kirsten Margrethe Andersen
Formand, Grundtvigsk Forum
Tlf. 2680 1650
formand@grundtvig.dk

Ulla Morre Bidstrup
Næstformand, Grundtvigsk Forum
Tlf. 2464 4147
umb@km.dk

Grundtvigsk Forum
Vartov - Farvergade 27
1463 København K
4193 9000
vej@grundtvigskforum.dk
grundtvigskforum.dk

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Esben Thusgård (Domprovst-provst, Aarhus Nordre Provsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Danmarks Provsteforening, vedr. Høringssvar sagsnr. 2025-5593
Aktnummer	62
Identifikationsnummer	513726
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar vedr. sagsnr. 2025- 5593 fra Danmarks Provsteforening
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Esben Thusgård (ETK@KM.DK)
Titel: Høringssvar vedr. sagsnr. 2025- 5593 fra Danmarks Provsteforening
Sendt: 22-08-2025 07:27

Til By-, Land og Kirkeministeriet

Vedr. “Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkekirkens økonomi” indsender Provsteforeningen følgende høringssvar:

Tak for de fremsatte forslag til ændringer af lov om folkekirkens bygninger og kirkegårde, lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkekirkens økonomi.

Med lovforslaget implementeres forslaget om en enhed for folkekirkens middelalderkirker og forslaget om, at provstiudvalgene tidligt i den lokale budgetproces skal orientere biskoppen om det foreløbige ligningsbehov til kirkekasserne og provstiudvalgskassen.

Bestyrelsen for Danmarks Provsteforening har drøftet forslaget og kan anbefale forslagene. I forhold til koordinationen i forbindelse med fastsættelse af kirkeskatten finder bestyrelsen balancen afgørende, at kompetencen til at fastsætte ligningsbehovet fortsat ligger hos provstiudvalget/budgetudvalget samtidig med, at den lokale økonomis udvikling også gøres til genstand for drøftelser på stifts og nationalt niveau.

På bestyrelsens vegne

Esben Thusgård

Esben Thusgård

Provst – Aarhus Nordre Provsti

Folkekirken i Aarhus

Vejlby Centervej 25 | 8240 Risskov

M: 51 14 73 87

E: etk@km.dk

W: fkaa.dk

Følg os på Facebook: [Folkekirken i Aarhus](#)

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Helga Refshauge Foged (Provstisekretær, Lolland Vestre Provsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Foreningen af Provstisekretærer, vedr. høringssvar til BLKM's sagsnr. 2025-5593
Aktnummer	59
Identifikationsnummer	513761
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Aktdokument Provstisekretærforeningens Høringssvar til BLKM sagsnr. 2025-5593
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Martina Andreassen (MAN@KM.DK), Peter Johan Kromann-Andersen (PJKA@km.dk), Mathias Hede Madsen (MHM@KM.DK), Lene Rønde Bak (LERB@KM.DK)
Fra: Helga Refshauge Foged (HRF@KM.DK)
Titel: Provstisekretærforeningens høringssvar til BLKM's sagsnr. 2025-5593 (STPR F2: 3602928)
E-mailtitel:
Sendt: 22-08-2025 09:27
Bilag: Provstisekretærforeningens Høringssvar til BLKM sagsnr. 2025-5593.pdf;

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

Hermed fremsendes høringssvar vedr. ministeriets sagsnr. 2025-5593 fra Foreningen af Provstisekretærer.

Med venlig hilsen
og på vegne af Provstisekretærforeningen
som konstitueret formand

FORENINGEN AF PROVSTISEKRETÆRER
v/konstitueret formand Helga Foged – Lolland Vestre Provsti
Nordenkirke 7, 4900 Nakskov
Mail: hrf@km.dk – telefon 50 91 96 92

Nakskov, 22. august 2025

Til By-, Land- og Kirkeministeriet
Sagsnr. 2025-5593

Høringssvar til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov i forbindelse med lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og om folkekirkens økonomi

Bestyrelsen for Foreningen af Provstisekretærer finder det fornuftigt og som en god ide, at der sættes fokus på vedligeholdelse af vores middelalderkirker. Vi kunne ønske os, at der også sættes fokus på, hvordan nogle af middelalderkirkerne måske endda helt kan nedlægges.

Vi støtter op om at få igangsat en opsamling af viden af vedligeholdelse af middelalderkirkerne med den hensigt at skabe videndeling blandt fagpersoner i provstierne/sognene.

Her vil det være godt, hvis netværket også inkluderer bygningskonsulenterne, der er ansat på provstiniveau.

Det fremgår af udkastet (side 30, pkt. 3.), at udgiften for den tiltænkte nye fællesfondsinstitution i form af en enhed for folkekirkens middelalderkirker skal finansieres af fællesfonden, og at enheden skal have **et årligt budget på 4,0 mio. kr. i 2026, stigende til 7,0 mio. kr. i 2028 og derefter**. Dette budget forventes at kunne dække driftsudgifterne for en enhed bemannet med fire medarbejdere samt vedligeholdelsesudgifterne ved overtagelse af ca. 5 middelalderkirker.

Kommentar: Budgettet vurderes at være meget højt, når det kun omfatter 5 middelalderkirker. Og vi undrer os over den foreslåede ansættelseskvote i enheden på 4 personer, som ansættes til at varetage de i lovforslaget beskrevne opgaver. For hvordan kan det kræve 4 fuldtidsstillinger plus flere mio. kr. årligt at vedligeholde ca. 5 middelalderkirker, der er taget ud af daglig drift? Det ville måske svare til, at en kirkeværge ved en almindelig middelalderkirke, der ER i drift, skulle oppebære næsten en årsløn for sit arbejde?

Vi vurderer ikke, at der vil kunne opnås en større besparelse ved at oprette et videnscenter for vedligehold af middelalderkirkerne. Provstierne og menighedsrådene varetager allerede denne opgave, men flere steder på frivillig basis.

Derudover savner vi, at der i lovforslaget omtales en løbende evaluering af enhedens arbejde, så vi sikrer os, at vi får valuta for pengene.

Ovenstående kommentarer skal også ses i sammenhæng med det andet lovforslag, hvor der lægges op til, at administration af samtlige præsteboliger og præstegårdsjorde skal lægges op i provstierne, som dog ikke kan forvente at få finansieret tilsvarende lønudgifter af fællesfonden, men tværtimod skal tage pengene fra den lokale ligning og dermed fra menighedsrådene.

For at finansiere driften af enheden for folkekirkens middelalderkirker skal der opkræves flere penge til landskirkeskatten. Samtidig ønsker udvalget (side 24), at det bør være muligt at holde den samlede kirkeskatteprocent i ro, nemlig på det nuværende niveau på 0,87 % på landsplan.

Udvalget er sig bevidst om, at det fremgår af økonomilovens § 7, stk. 1-2 (LBK nr. 424 Lov om Folkekirkens økonomi af 19.04.2023), at det er **provstiudvalgets kompetence** at fastsætte driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger for de lokale kasser og dermed at fastsætte det ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen (s. 22).

Kommentar: En forøgelse af landskirkeskatten (for at finansiere ovennævnte enhed for middelalderkirker) sammen med en forøgelse af udgifterne til provstiudvalgskassen for at kunne finansiere administrationen af præsteembedernes boliger og jorde vil højst sandsynligt betyde, at der skal opkræves et større ligningsbeløb og dermed nogle steder en større skatteprocent.

For at imødegå en stigning i skatteprocenten foreslår udvalget (side 24) en årlig koordination mellem biskopper og provstiudvalg, hvor der bl.a. indgår en **årlig drøftelse mellem biskoppen og stiftets provster inden 15. juni, om et evt. øget ligningsbehov i nogle provstier kan modsvares af reduceret ligningsbehov i andre**, herunder evt. ved midlertidig reduktion af de lokale kassers kassebeholdning (side 26).

Kommentar: Det ville betyde, at biskoppen kan fristes til at lægge pres på provsterne til at påvirke deres respektive provstiudvalgs beslutninger m.h.t. fastsættelse af rammer og opkrævning af ligning. Er det ikke et tydeligt tegn på centralisering og magtforskydning? Hvis det i sidste ende er biskopperne, der skal godkende den lokale ligning, hvorfor skal man så have provstiudvalg??

Ifølge cirkulære om folkekirkens lokale kassers budget, regnskab og revision CIR nr. 9325 af 25.04.2023 § 2 og 4 er det provstiudvalgets kompetence at fastlægge budgetprocessen, dog skal fristen for indberetning af ligningsbeløb til kommunen overholdes, som er beskrevet i § 10: "Provstiudvalget giver senest den 15. september kommunalbestyrelsen meddelelse om ligningsbeløbets størrelse."

I det foreliggende udkast til lovforslag foreslår udvalget en budgetprocedure, hvor provstiudvalget senest d. 15. maj skal afgive en foreløbig vurdering til stiftets biskop om ligningsbeløbet forventes fastholdt, forøget eller reduceret, herunder hvor meget ligningen forventes forøget eller reduceret (side 26).

FORENINGEN AF PROVSTISEKRETÆRER
v/konstitueret formand Helga Foged – Lolland Vestre Provsti
Nordenkirke 7, 4900 Nakskov
Mail: hrf@km.dk – telefon 50 91 96 92

Kommentar: I praksis foregår budgetprocessen i hovedparten af landets provstier bl.a. i en dialog med kommunen, hvor provstiudvalget først i juli får en melding fra kommunen om et forventet kirkeskatteprovenu for det følgende år ved en uændret kirkeskatteprocent. Provstiudvalget tager hensyn til dette beløb i forbindelse med udmeldingen af de endelige beløb til menighedsrådene og til kommunen, som er senest d. 15. september. Hvis provstiudvalget allerede senest 15. maj skal sende en foreløbig melding til biskoppen, rykkes der ved provstiudvalgets kompetence til at fastlægge budgetprocessen – igen et tegn på centralisering og magtforskydning.

I forbindelse med budgetprocessen foreslår udvalget, at de enkelte biskopper kan indgå i dialog med stiftets provstiudvalg frem til 15. september, hvor det endelige ligningsbehov indmeldes til kommunen.

Kommentar: I praksis afsluttes budgetprocessen i de fleste provstier mellem den 3. og 14. september, hvorefter de endelige beløb meddeles både menighedsrådene og kommunen. Hvis man fulgte ovenstående forslag, kunne man risikere, at der f.eks. den 13. eller 14. september kom en melding fra biskoppen, som så ville udløse et ekstraordinært møde lige op til den 15. september, hvor der evt. skulle træffes nye beslutninger.

Samlet konklusion: Hvis ministeriet holder fast i, at Fællesfondens budget skal øges med op til 7 mio. kr. årligt for at finansiere vedligeholdelse af 5 middelalderkirker, der er taget ud af daglig drift, må ministeriet øge landskirkeskatten tilsvarende, og så må det være op til de enkelte provstiudvalg at afgøre, om en stigning i landskirkeskatten kan finansieres ved den sædvanlige kirkeskatteprocent, eller om man bliver nødt til at sætte procenten op – UDEN at andre provstier bliver tvunget til at afgive nogle af deres ligningsmidler til andre provstier.

På vegne af Bestyrelsen for Foreningen af Provstisekretærer

Bestyrelsesmedlem Lene Rønde Bak, Herning Nordre Provsti og Herning Søndre Provsti

Provstisekretær Martina Andreassen, Fredericia Provsti og Døveprovstiet

Konstitueret formand, Helga Foged, Lolland Vestre Provsti